KUUROJEN LEHTI

Suomen Kuuromykkäinliiton äänenkannattaja

TAMMIKUU N:o 1 - 1950

ME TARVITSEMME

ystäviä kuulevain maailmassa!

Kuurot ovat invaliideina varhaisesta lapsuudestaan saakka eläneet ainaisen hiljaisuuden ympäröiminä. He eivät saa nauttia kaikesta kauniista ja hyvästä, jota muille kuulon avulla on niin runsaasti tarjolla. Heidän jatkokoulutuksensa on vielä kokonaan järjestämättä. Kuitenkin monet kuuroista ovat ominpäin opiskellen saavuttaneet huomattavan yleissivistyksen ja ammattitaidon.

Ammatissaan ja työssään he ovat tunnollisia ja taitavia tekijöitä, jos saavat koettaa, mihin pystyvät. He tahtovat muiden kansalaisten rinnalla olla rakentamassa työllään parempaa tulevaisuutta maallemme.

Harmaan arkiaherruksen keskellä he kaipaavat myös henkistä virkistystä niinkuin muutkin. He eivät sitä kuitenkaan saa muualta kuin omasta piiristään, sillä he ovat kuuroutensa takia pois suljetut ja yksinäiset teidän seurassanne. Heillä on ympäri maatamme 41 omaa yhdistystä lukuisine alaosastoineen tarjoamassa valistusta ja henkisesti jalostavaa toimintaa.

Yhdistysten työtä valvoo ja ohjaa sekä aineellisesti tukee Suomen Kuuromykkäinliitto. Sen asiamies on aina valmiina saapumaan joka paikkaan, missä tarvitaan apua. Kuitenkin liiton varat ovat vähäiset, katsoen työn laajuuteen ja suureen tarpeeseen.

Kuuleva ystävä. Ryhdy Suomen Kuuromykkäinliiton kannattajajäseneksi maksamalla liiton postisiirtotilille n:o 6825 vuosittain 500 markkaa. Muuta ei Sinulta pyydetä, mutta voit olla varma hiljaisen maailman kiitollisuudesta, ojentaessasi auttavan, lämpimän käden maamme kuuroille.

Jos voit, niin muista liittoamme lahjoituksilla ja testamenteilla. Nämä varat tulevat paljosta osattomien hyväksi parhaalla mahdollisella tavalla.

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITTO

Helsinki, Liisank. 27 E 10.

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

TAMMIKUU | 55. VUOSIKERTA | N:o 1 · 1950

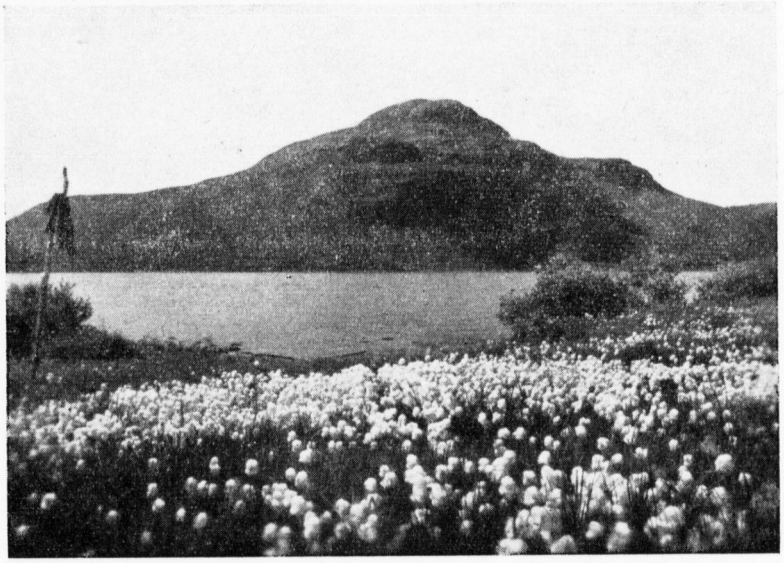

ELÄMÄN LAHJA

Kuin helmen kalliin
lahjasi käteeni sain,
Rikas elämä - annoit
lapselles parhainta vain.

Sylin auliin, täysin
hyvä elämä, sulta,
joka hetkin tunsin
lämpösi tulta.

Kukat aurinkonurmien
nähdä mun annoit,
syvän metsän rauhaan
henkeni kannoit.

Oli kimmalteinen
joka hetkeni mennyt,
jos varjossa kuljin
sitä tunne en nyt.

Kuin kastehelmi,
helo päivänkullan,
oli loistava lahjasi
lapselle mullan.

Kati Pitkänen

Tilta Killinen.

Sata vuotta opettajatar Tilta Killisen syntymästä 1850-3. 1.-1950

Tammikuun 3 päivänä tuli kuluneeksi sata vuotta uskollisen kuurojen opettajan ja ystävän rouva Tilta Josefina Killisen syntymästä. Tilta Killinen oli Isonkyrön lukkarin C. W. Laguksen tytär. Käytyään Jyväskylän seminaarin hän solmi avioliiton kansakoulun opettaja Kustaa Killisen kanssa 1873 ja toimi sen jälkeen opettajana Kokemäellä. Kun Kustaa Killinen vuonna 1880 nimitettiin Kuopion kuurojenkoulun johtajaksi, seurasi Tilta-rouva miestään, toimien opettajana Kuopion kuurojenkoulussa vv. 1885—1926, jolloin virkaikälain nojalla erosi.

Tilta Killinen oli erittäin tunnollinen ja taitava opettaja. Pitkän opettaja-aikansa kuluessa hän ehti kasvattaa satoja kuuroja elämää varten. Hän saavutti oppilaittensa rakkauden ja luottamuksen heti ensi näkemältä. Hänen hyvä, ystävällinen hymynsä vaikutti lämmittävästi ja puoleensa vetävästi pieniin ihmistaimiin, jotka tunsivat yksinäisyytensä suuressa koulussa kaukana rakkaasta kodistaan. Tilta-rouvasta he saivat uuden äidin, jonka luokse he saattoivat mennä kertomaan pienet ilonsa ja murheensa, ja joka myötätuntoisena seurasi heidän elämänsä taivalta vielä koulusta päästyäkin.

Moneen otteeseen Tilta-rouva joutui hoitamaan miehensä ollessa valtiopäivillä tai muissa yleisissä tehtävissä myöskin koulun johtajan virkaa.

Varsinaisen toimensa ohella hän toimi Kuopion tyttökoulun laulunopettajana. Paikkakuntansa yleisissä sivistysriennoissa hän oli innokkaasti mukana ja johti pitkät ajat Kuopion naiskuoroa, joka esiintyi suurella menestyksellä mm. yleisissä laulujuhlissa.

Tilta Killinen oli kunnioitettu ja suuresti ansioitunut persoonallisuus, joka säilytti harvinaisen henkisen virkeytensä korkeaan ikään saakka. Hän kuoli Kuopiossa huhtikuun 5 p:nä 1937 87 vuoden ikäisenä.

Hänet haudattiin miehensä johtaja Kustaa Killisen viereen Kuopion hautausmaahan huhtikuun 10 p:nä. Sadat ovat ne kuurot, jotka ensimmäiset sivistyksen alkeet Tilta-rouvalta saaneina siunaavat hänen muistoaan.

Runik Pitkänen

Kristuksen rakkauden työ

Rakkaat kuurot, syksy on jälleen riisunut kauniin luonnon vastaanottamaan taivaasta valkean vaippansa. Puhdas ja valkea ensilumi saa ihmismielen virkistymään. Ruumiillisen eli kehollisen virkistyksen lisäksi tarvitsemme ehdottomasti myöskin hengellistä virkistystä, varsinkin kun olemme jälleen aloittamassa uuden vuoden taivalta, silloinhan me päätämme jotain erikoista yrittää, hyvän yrittämisen halu on kaunis piirre ihmisessä, mutta nyt tahtoisin pyytää aivan toista yrittämistä ja muistamista. Ensinnäkin antakaamme ajatuksemme hiljentyä, antakaamme Pyhän Hengen puhdistaa sydämemme, että Jeesuksen Kristuksen rakkaus kirkastuisi meille. Rakkaus kirkastuisi? Mikä on rakkaus? Mitä se on saanut aikaan? Mitä se on saanut meissä aikaan? Paljon — sillä emme me nyt lukisi, emme puhuisi, emme viittoisi k.m. omalla kielellä, ellei olisi rakkautta, Kristuksen rakkautta. Rakkaus on Jumalan lahja. Km. kielen työn tiedämme alkaneen C. O. Malmista, hän rakasti k.m. kohtalotovereitaan. Jumalan rakkaus heräsi voimakkaana C. O. Malmissa, se pakoitti tekemään työtä k.m. hyväksi. Se oli rakkautta, rakkaus kehoitti. Nyt huomaamme, että ilman rakkautta kukaan meistä ei olisi tullut opetetuksi! Emme puhuisi ja viittoisi omalla kielellämme, Rakkauden kannustamina ovat opettajat ottaneet tämän tehtävän tietäen, että Jumala antaa viisauden ja opin. Antaa — lahjaksi. Mitä olemme velkaa? Rukousta, paljon rukousta ja kiitosta saamastamme lahjasta! Lahjaksi olette saaneet, lahjaksi antakaa. (Matt. 10:8). Kaikesta tästä kiittäkäämme ja rukoilkaamme siitä lahjasta mitä me olemme rakkaudessa saaneet, että se lahja mitä me olemme saaneet tulisi myös pakanamaiden kuurojenkin hyväksi. He eivät puhu, eivät viito, kuten me. Tässä on rukouksen aihe: Rukoilkaa lähettiä pakanamaiden kuuroille! Silloin hekin oppisivat sitä mitä me olemme lahjaksi saaneet ilman omaa kykyämme. Jeesus kysyy nyt: Joh. 21:15—17 mukaan kolmasti, jos rakastamme häntä, niin täytämme Hänen käskynsä Matt. 28:19 mukaisesti. Kutsuuko Kristuksen rakkaus Sinua? Ennenkaikkea se kutsuu meitä jokaista rukoilemaan tämän suuren asian puolesta. Esirukousta ei Jumala koskaan unohda! G—v.

Kuurot latojan ammattia oppimassa

HELSINGISSÄ TOIMIVA KIRJAPAINO SURDUS ON MAAILMAN EHKÄ AINOA KUUROJEN KIRJAPAINOALAN AMMATTIOPPILAITOS

Ainoalaatuisin ja ehkä vähemmän tunnettu ammattioppilaitos Helsingissä on kirjapaino Surdus Oy., jossa, sen 20-vuotisen toiminnan aikana, on usea kuuloaistia vailla oleva henkilö saanut latojan, tiikelipainajan tai kirjansitojan ammattiopin. Tämä kirjapaino perustettiin vuonna 1929 ja sen osakkeista omistavat kuurojen järjestöt huomattavan osan. Sen suojissa työskentelevät henkilöt ovat melkein kaikki kuuroja, joukossa on myös kaksi kuuromykkää.

— Vaikka laitos on tavallinen kirjapainoyhtiö, on sen päätarkoituksena tarjota kuuroille ammattiopintomahdollisuudet kirjapainoalalla, kertoo kirjapainon teknillinen johtaja E. Liljander. Kun oppilas on meillä saavuttanut täydellisen ammattitaidon, pyritään hänet, sikäli kuin mahdollisuuksia kulloinkin ilmaantuu, sijoittamaan muihin kirjapainoihin. Meiltä on lähtenyt muutamia kymmeniä, aivan tarkkaa lukumäärää ei ole tiedossa, maan eri kirjapainoihin. Mainita ansaitsee, että Valtioneuvoston kirjapainossa työskentelee muuan kuuro henkilö, joka on meillä saanut koulutuksensa. Hän on, kuulon puuttumista huomioimatta, erinomainen ammattimies, voidaan sanoa, alansa parhaimmistoon kuuluva.

Kaikkea kirjapainoalaan kuuluvaa työtä tehdään.

— Kirjapainossamme tehdään kaikkia kirjapainoalaan kuuluvia töitä, jatkaa joht. Liljander. Aikaisemmin meillä tehtiin myös useita aikakauslehtiä, mutta nykyisin, kun meillä ei enää ole latomakonetta, emme ole tämän alan työtä tehneet. Sen sijaan teemme yleensä kaikkia painotuotteita, mitä meiltä tilataan. Pystymme omin voimin tekemään työtä aika laajassa mitassa, mutta silloin, kun mahdollisuutemme eivät riitä, lähetämme erääseen toiseen kirjapainoon työt ladottaviksi koneilla.

— Meillä on 1 suurempikokoinen pikapainokone, 2 automaattista painokonetta ja kolme tiikeliä. Kaikki nämä koneet eroavat toimintansa suhteen toisistaan niin paljon, että oppilas niiden kanssa työskennellessään saa kokemusta riittävästi.

Asiakkaittemme joukossa

on useita sosiaalisia aloja edustavia järjestöjä, jotka haluavat tukea toimintaamme teettämällä painatustyönsä meillä. Sitäpaitsi hyvin monet liikemiehet teettävät töitä meillä, sillä he haluavat tukea toimintaamme ja saavat samoin hinnoin kunnollisen työn, kuten muualtakin.

— Alussa, kun oppilas ei vielä ole perehtynyt tulevaan ammattiinsa juuri lainkaan, on työ hidasta ja tulee niin ollen kalliimmaksi meille, mutta asiakkaamme saavat työnsä aivan samoilla hinnoilla kuin muistakin kirjapainoista.

Miten tämä työ soveltuu kuuroille?

— Kuuro saattaa sivuäänistä häiriytymättä keskittyä työhönsä paremmin kuin kuuleva, toteaa joht. Liljander. Kaikkihan tietävät, että kirjapainoissa, jossa useat suuret koneet ryskyen käyvät, on korvia huumaava melske. Tämä ei kuuroa luonnollisestikaan häiritse lainkaan. Sitä paitsi on tyydytyksellä todettava, että kaikki meillä työssä olleet oppilaat ja ammattimiehet ovat olleet erinomaista ainesta, joka tekee työnsä tunnollisesti ja huolella.

Painon vanhin käsinlatoja Antti Jokelainen joka on työskennellyt tässä latomossa jo v:sta 1930 tavallisena latojana ja oppilaiden ohjaajana, toteaa, että tämä ala soveltuu kuurolle oikein hyvin. Jokelainen on tullut kirjapainon palvelukseen ammattimiehenä suoritettuaan oppiaikansa Uuden Suomen kirjapainossa.

Hyvä huuliltalukemisen taito välttämätön.

— Oppilaiden neuvonta tuottaa alussa luonnollisesti vaikeuksia, mutta pian ammattitaidon alkaessa jäädä vereen sujuu työ mutkattomasti. Yleensä vaaditaan oppilailta kuurojen koulussa annettu hyvä arvo-

Kirjapainon vanhin työntekijä, kirjaltaja Antti Jokelainen ei kuule lainkaan, mutta työ sujuu häneltä yhtä hyvin kuin kuulevalta ammattiveljeltäänkin. Haastattelijan ei tarvitse kirjoittaa kysymystään paperille, sillä Jokelainen pystyy oivallisesti saamaan selvän puhujan suun liikkeistä.

Painokone käy ryskyen. Sen ympärillä puuhaa työntekijöitä, jotka ovat jääneet vaille kuuloaistia. Työ ei tästä puutteesta, kuten kuvasta voi todeta, häiriinny lainkaan. Samaa mieltä on myös kirjapaino Surduksen teknillinen johtaja E. Liljander, joka tyytyväisenä seurailee painoarkkeja »sisästään» sylkevän silineripainokoneen työskentelyä.

sana huuliltalukemisen taidossa. Meillä on useita tämän alan suoranaisia kykyjä. Kaikille ei tarvitse puhua kovinkaan harvaan ja huolitellusti, kun he jo saavat selville, mistä on kysymys.

— Meillä on eräs kuuleva työnjohtaja, joka puhuu myös käsin. Palveluksessamme on näet kaksi kuuromykkää, jotka samoin kuin kuurotkin puhuvat käsin.

Elämä samanlaista kuin muissakin kirjapainoissa.

— Elämä kirjapainossamme on samanlaista kuin muuallakin. Työ on luonnollisesti samanlaista ja palkat ovat myös samat kuin kuulevillakin kirjapainotyöläisillä. Kun muilla kirjapainotyöläisillä oli viime keväänä lakko, oli meidänkin painomme pysähdyksissä, luonnollisesti.

Oppiaika

kirjapainomme oppilailla on sama 4 vuotta kuin muillakin tämän alan oppilailla. Oppiaikansa päätteeksi oppilas suorittaa opinnäytteensä ja osoittaa siten, mihin hän pystyy.

Kuten aikaisemminkin, on meille pyrkinyt oppilaiksi myös maaseutulaisia. Asuntopula on viime vuosina kuitenkin nostanut monen oppilaaksi aikovan tien pystyyn.

Ainoa alansa oppilaitos maailmassa?

— Muissa maissa ei tiettävästi toimi vastaavanlaista oppilaitosta. Ennen sotia oli kuurojen kirjapainokoulu myös Puolassa, mutta sen olemassaolosta meille ei viime vuosina ole tullut tietoja. Meillä ei ole tarkkaa tietoa siitä, tokko koko maailmasta tällä hetkellä löytyy vastaavaa oppilaitosta. Olisin taipuvainen epäilemään, lausuu joht. Liljander, että tämä on ainoa koko maailmassa, mutta se on kuitenkin varmaa, että meidän kirjapainomme on alansa ainoa Euroopassa.

Eerikki

(Suomen Sos.dem. 8. 12. -49)

Käynti amerikkalaisessa kuurojen yliopistossa

Lehdessä Nordisk Tidskrift för dövstumskolan (numero 7/1949) tunnettu tanskalainen Viggo Chr. Hansen on selostanut toukokuussa 1948 tekemällään Amerikanmatkalla saamiaan vaikutteita.

Kirjoituksessaan Hansen mm. kertoo käynnistään kuuluisassa Gallaudet Collegessa. Tämä College on amerikkalainen kuurojen yliopisto, joka aloitti toimintansa Washingtonissa v. 1864. Tämän korkeakoulun nimi oli ensin Kansallinen kuurojen korkeakoulu, mutta perustajansa kunniaksi se myöhemmin sai nykyisen nimensä. Gallaudet Collegen yhteyteen perustettiin myös v. 1891 kuurojenkoulunopettajien valmistuslaitos.

Hansenin vierailu sattui päiväksi, jolloin yliopistossa jaettiin maisterinkirjat 37 kandidaatille. Tapauksen johdosta oli järjestetty juhla. Se pidettiin Collegen suuressa juhlasalissa, joka oli täynnä kansaa. Juhlasta Hansen kertoo seuraavasti:

»Juhlatilaisuudet alkoivat rehtorin pitämällä puheella. Hämmästyksekseni hän ei ollenkaan liikuttanut huuliansa, vaan käytti yksinomaan sormiaakkosia ja viittomia. Ensin rehtori lausui suuren juhlayleisön tervetulleeksi ja kääntyi sitten kutsuvieraitten puoleen — nytkin vain viittomalla ja sormiaakkosia käyttäen, vaikka kaikki ilmeisestikään eivät olleet kuuroja. Totesin, että eräs kuurojenkoulunopettaja tulkitsi puheen läsnäoleville kuuleville».

Viggo Hansen kuvaa sitten kirjoituksessaan akateemisen loppututkinnon suorittaneita, joiden joukossa oli kuuleviakin, mm. eräs Intian kuurojenkoulun opettaja. Maisterinkirjoja annettiin eri aineissa: matematiikassa, kemiassa, tekniikassa jne. Kuuroillakin on mahdollisuus päästä opettajiksi kuurojenkouluihin.

Kun yllämainittu juhla oli samalla lukuvuoden päättäjäistilaisuus, ei Hansenilla ollut tilaisuutta seurata opetusta tässä ainutlaatuisessa korkeakoulussa. Sensijaan hän tutustui erään tavallisen kuurojenkoulun työskentelyyn. Täällä oli erikoista se, että kaikilla oppilailla (sillä luokalla, jonka opetusta hän seurasi) oli kuulokojeet, vaikka osa lapsista oli täysin kuuroja. Kun koulun n. 200 päinen oppilasjoukko kokoontui ruokailuhuoneeseen, eräs oppilaista sormiaakkosilla tavasi yhteisen ruokarukouksen.

Poimimme vielä joitakin kirjoittajan välittämiä yleistietoja U.S.A:n kuuroista.

Koko maassa oli v. 1940 n. 60.000 kuuroa (U.S.A:n kuuleva väestö v. 1938 väestönlaskennan mukaan yli 130 milj.)

Ensimmäinen kuurojenkoulu perustettiin v. 1817 Thomas Hopkins Gallaudet'in toimesta. Nykyisin on maassa 206 koulua ja niissä yhteensä n. 20.000 oppilasta ja 2.768 opettajaa. 30 % oppilaista voi kuulokojeiden avulla ymmärtää puhetta. 70 % oppilaista saa opetusta puhtaalla puhemenetelmällä ja 30 viittomamenetelmällä.

N. 4000 kuurolla on autonajokortti ja kahdellakymmenellä lentokoneen ohjauslupa. Kuudella näistä on oma lentokone. Kuurot eivät kuitenkaan saa toimia matkustajaliikennettä välittävien liikennelentokoneiden ohjaajina.

L. A. P.

SUUTARIMESTARI

Juho Taneli Toppila †

Marraskuun 21 p:nä kuoli Jyväskylän sairaalassa suutarimestari Juho Toppila 66 ikävuodellaan. Hän oli syntynyt huhtik. 30 p:nä 1884 Pulkkilassa. Kuurouttuneena hän kävi Kuopion kuurojenkoulun.

Nuorena hän siirtyi Ouluun, työskennellen Pieksutehtaassa useita vuosia. Oulusta hän muutti Tampereelle, missä toimi Aaltosen ja Attilan kenkätehtaissa, siirtyen Vapaussodan jälkeen Jyväskylään, työskennellen kenkätehtaassa n. 10 vuotta. Tarmokkaana ja eteenpäinpyrkivänä miehenä hän vihdoin perusti oman jalkineliikkeen, jota tunnollisesti hoiti ja kehitti eteenpäin kustannuksia pelkäämättä. Hänen asiakaspiirinsä laajeni jatkuvasti Jyväskylässä ja sen ympäristössä ja uusia koneita oli hankittava, että liike pystyisi täsmällisesti täyttämään tilaukset. Liikettään hän hoiti kuolemaansa asti, palvelleen asiakkaitaan aina ystävällisenä ja huumorintajuisena.

Tunnustuksena pitkäaikaisesta ammatinharjoittamisesta Jyväskylän Käsityöläisyhdistys antoi hänelle vuosi takaperin suutarimestarin arvon ja kunniakirjan.

Urheilu oli Juho Toppilalle lähinnä sydäntä. Hän harrasti itsekin nuorena hiihtoa, painia ja yleisurheilua, saaden monia palkintoja. Eipä ollut Jyväskylässä juuri sellaisia kisoja, joissa ei isä Toppila ollut vielä ikämiehenä mukana innokkaana penkkiurheilijana. Erikoisesti

Juho Toppilalle oli Ahti antelias.

hänet tunnettiin nuoremman poikansa Niilo Toppilan kasvattajana ja innoittajana, josta kehittyi kuulu mäkihyppääjä ja urheilija, joka niitti mainetta maamme rajojenkin ulkopuolella, edustaen maatamme useissa mäkikilpailuissa. Ansioistaan urheilun edistämiseksi Jyväskylän »Kiri» kutsui Juho Toppilan kunniajäsenekseen.

Juho Toppila oli innokas kalamies ja luonnon ystävä, viettäen kymmenisen kesää Päijänteellä omassa viikonloppuhuvilassaan. Oli monena viime vuotena jokakesäinen kalastaja Keiteleellä, josta oheinen kuvammekin kertoo. Juuri kalamiehenä aamuvarhaisin venettä soudellessaan hän sai ihailla kaunista luontoa ja imeä siitä sieluunsa voimaa ja rikkautta.

Juho Toppila oli alusta alkaen mukana kuurojen pyrinnöissä, kuuluen monet vuodet Jyväskylän kuurojenyhdistyksen johtokuntaan, jossa hänen mielipiteelleen ja neuvoilleen annettiin suurta arvoa. Hän auttoi kuuroja kaikissa heidän asioissaan kuulevien kanssa. Hänen kotiinsa tulivat kuurot mielellään vieraisille ja jokainen kaukaakin tullut kuuro sai aina ystävällisen vastaanoton ja hyvän kestityksen.

Koti ja lasten kasvatus Juho Toppilalle merkitsivät elämässä eniten eikä syyttä hänen äkillinen poismenonsa jättänyt täyttymätöntä aukkoa omaisten keskuudessa. Vielä viimeisinä elintunteinaan voimavarojen vähetessä häneltä riitti rohkaiseva sana ja kirkas hymy sairasvuoteen vierellä oleville. Hänen luonteelleen ominaista oli valoisa elämänkatsomus, kultainen huumorintaju ja kyky nähdä asiat hyvyyden valokeilassa. Hän oli kaikkien ystävä ja hänestä pidettiin paljon.

*

Sunnuntaina joulukuun 4 p:nä toimitettiin suutarimestari Juho Toppilan ruumiinsiunaus Jyväskylän siunauskappelissa. Vainajan omaisten ja kohtalotove-

reiden, kuurojen, lisäksi oli tilaisuudessa mukana monen yhdistyksen ja seuran edustajia ja runsaasti vainajan kuulevia ystäviä. Liikuttuneena moni kuuleva seurasi juhlallista, hiljaista toimitusta, joka heille puhumalla tulkittiin. Kuurojen oma matkapappi, pastori Lauri Paunu alkoi siunaustilaisuuden laulaen viittomakielellä virrestä 622 pari säkeistöä. Kaunis ja rikassisältöinen siunaus päättyi ajatukseen: »Katso, uudeksi Minä teen kaiken».

Läheisten omaisten laskettua kukkaistervehdyksensä, puhui vainajan muistolle kansak. opettaja Elin Kuukkanen opettaja Aimo Kankaan tulkitessa seuraavasti:

»Seisoessani tässä hyvän ihmisen ja rakkaan omaisen paarien ääressä tunnen suurta kiitollisuutta ja kunnioitusta Sinua kohtaan. Harvoin elämässäni ovat nuo, kiitollisuus ja kunnioitus, olleet niin ehdottomat kuin Jonnea muistaessa. Vaikka osaksesi tuli suuria vaikeuksia ja koettelemuksia, voitit ne ja tyydyit nurkumatta osaasi. Teit uutterasti työtä. Olit aina valmis auttamaan ja antamaan. Tiedän, että kohtalotoverisi täällä Jyväskylässä ja ympäri Suomea hartaasti kaipaavat ja ikävöivät Jonne Toppilaa, uskollista auttajaansa.

Suurimman surun tällä hetkellä tuntee kotisi, josta puoliso, isä ja isoisä on saanut kutsun oikeaan kotiin taivaassa. Ei hän ole Teitä jättänyt. Hän meni vain edellänne päämäärään ja odottaa Teitä siellä. Kaikkialla ympärillänne on kaipausta ja ikävää. Olonne on täällä oudompaa ja tyhjempää, mutta tie taivaaseen tulee tutummaksi, kun sinne on edellämenneitä omia rakkaita, jotka odottavat Teitä sinne. Puolison, isän ja isoisän valoisa ja kaunis muisto valaa siunausta elämänne taipaleelle.

Menneinä vuosina, kun sain olla ehyen ja rauhallisen perheenne keskuudessa, ihmettelin, miten paljon hengen jaloutta oli kätketty Jonnen ulkonaisesti niin vaatimattomaan elämään, ja miten tyynesti Sinä osasit ottaa vastaan ne elämän ankarat iskut, jotka tulivat Sinun osaksesi.

Muistan, kun kerran näin Sinut itsesi. Kuullessani sodan aikana kotinne pommituksesta, läksin tuomaan edes jotain lämmintä vaatetta suojaksenne. Etsiessäni Sinua, Jonne, löysin Sinut pommitetun kotisi raunioilta. Kyynel kimmelsi silmässäsi, kun viittasit pommin tekemään tuhoon. Valittamatta kestit kotisi menetyksen. Ojentaessani Sinulle muutamia sukkia sisältävän paketin ja nähtyäsi sisällön sanoit vain: 'Nämä lähetetään rintamalle!' Sanoit sen silloin, kun itseltäsi oli mennyt koko koti ja kaikki vaatteet. — Ihaillen ja syvästi liikuttuneena katselin tätä uhrivalmista ihmistä.

Tuli sitten tieto Niilo-poikasi kuolemasta ja jäämisestä rajan taa. Ankara oli isku Sinulle. Vaikeaa oli omaisten nähdä sitä äänetöntä tuskaa ja surua, mitä isä ja äiti tunsivat. — Nyt on isä tavannut poikansa ja pienen Vuuvelinsa ja yhdessä he odottavat teitä sinne.

Fil.kand., agronoomi

VALTER HARLIN

Marraskuun 23 p:nä kuoli fil.kand., agronoomi Valter Harlin Pieksämäellä. Hän oli syntynyt Rantasalmella 19. 3. 1878 ja ryhtyi keskikoulun suoritettuaan maanviljelijäksi sekä suoritti ylemmän kurssin Kurkijoen maamieskoulussa 1902. Harjoitettuaan muutamia vuosia maanviljelystä hän siirtyi jälleen opinteille ja tuli ylioppilaaksi Helsingin maanviljelyslyseosta 1912 sekä suoritti fil.kand. sekä agronoomitutkinnon 1915. Tutkinnot suoritettuaan hän tuli ensiksi opettajaksi Lounais-Karjalan kansanopistoon, mutta siirtyi 1919 Sulkavalle, jossa perusti maatilalleen maatalouskoulun kuuroja varten ja toimi sen johtajana. Vuonna 1920 hän tuli Nikkarilan kuurojen talouskoulun tilanhoitajaksi ja siirtyi myöhemmin eläkkeelle. Työnsä ohella agronomi Harlin on ollut mukana myös yleisissä riennoissa ja kuulunut Pieksämäen kauppalan perustamistoimikuntaan.

Ruumiinsiunaus toimitettiin Pieksämäellä Hiekkapuron hautausmaalla jouluk. 2 p:nä suuren saattojoukon läsnäollessa.

Muistan lukeneeni jostain Kuurojenlehdestä erään kuuroja elämäntien kulkijoita kuvaavan säkeen. Näin se kuului:

»Estehet nousevat etehen ja taa,
vaikea on kulkea vapaitten lailla,
kuulon kultaista lahjaa vailla».

Vaikka Sinulta, Jonne, puuttui maisella matkallasi kuulo ja tunsit sen tuomat rajoitukset, olit siihen tyytynyt. Otit senkin koettelemuksen Taivaan Isän kädestä. — Nyt olet siellä, missä kaikki vajavaisuus lakkaa ja täällä painaneet kahleet kirvoitetaan. Jumala kuivaa pois kaikki kyyneleet omiensa silmistä, kuuronkin korvat aukenevat kuulemaan taivaan kiitosvirttä ja hän voi ilman estettä yhtyä siihen.

Pyhä kirja kertoo, että jouluna syttyi taivaalle uusi tähti. Tänä jouluna on Teidän kotinne taivaalle syttynyt Jonne-isän kirkas ja valoisa muistojen tähti. Tulevina elämänne päivinä se loistaa tiellenne lempeänä ja hymyilevänä ja kun Te sitä seuraatte, se johtaa Teidät Jeesuksen, seimen lapsen luo».

Runsaat kukkaistervehdykset, monet kymmenet adressit ja sähkeet kertoivat siitä kunnioituksesta ja kiitollisuudesta, jota tunnettiin Juho Toppilaa kohtaan. Tästä siunaustilaisuudesta poistui moni kuuleva ajatellen kuurojen vaikeuksia elämässä ja hiljaisen maailman asukkaat olivat saaneet monta uutta ystävää ja auttajaa kuulevien keskuudessa.

Rep.

FANNY ÅBERG

Viime marraskuun 29 p:nä kuoli sydänhalvauksen satuttamana Helsingin Kuuromykkäin Yhdistyksen vahtimestari Fanny Åberg. Hän oli syntynyt Sipoossa 26. 3. 1887. Koulua hän kävi Porvoossa ja sen jälkeen suoritti kotitalouskurssin Nikkarilassa, joutuen sitten Helsinkiin talousapulaiseksi. 1930—41 hän oli Åvikissa keittäjänä. Sitten hän palveli omaistensa luona Kirkkonummella 1941—44, kunnes Porkkalan siirtolaisena asettui Porvoon kuurojenkoululle siivoojaksi. Sieltä hän siirtyi Helsingin K.m.yhdistyksen vahtimestariksi. Tässä toimessa hän ennätti olla vain puolitoista vuotta. Hän oli jo pitemmän ajan potenut sydänvikaa, mutta emme aavistaneet lopun olevan näin lähellä. Vainaja oli rehti ja hiljainen luonne, jonka koko elämä kului vain toisia palvellessa, vaatimatta itselleen paljoakaan, vaikka hänellä monesti oli tukalaakin. Tyhjältä tuntui yhdistyksessä kun sen keskeinen hengetär siirtyi pois kenenkään huomaamatta. Hänet haudattiin joulukuun 11 p:nä Malmin hautausmaahan. Pastori Urho Paljakka piti ennen ruumiin siunausta ylevän muistopuheen vainajan puhtaasta elämästä, jonka päätepiste oli risti, josta vainaja hiukan ennen kuolemaansa oli maininnut, että risti on elämän parhain tavoite. Lievästi räntäisen ilman vallitessa, mutta kalmiston jylhien kuusten seisoessa juhlallisina kunnia-asennossa ohueen lumivaippaan verhottuina, kannettiin väsynyt matkamies ikilepoon haudan hiljaisuuteen. Pian täyttyi hautakumpu omaisten ja kaipaavien tovereitten kukista. Helsingin K.m.yhdistys kunnioitti vainajan muistoa suruadressilla Åvikin hyväksi. Hautauksen jälkeen tarjosivat omaiset yhdistyksen jäsenille kahvit. Siinä tilaisuudessa oli puhe ja Killisen runon »Kuuro» esitys sekä lopuksi hengellinen laulu »Sua kohti Herrani» kaikki kuurojen esittäminä.

I. Mouton.

Kuuroille verohelpotusta

Kaikilla kuuroilla on oikeus saada veronalennusta kuuroutensa takia. Verotuslautakunnan on vähennettävä ilmoitetuista tuloista 30.000 mk. — Jos siis veroilmoituksessa on ilmoitettu vuosituloksi esim. 100.000 mk, niin verotuslautakunta vähentää tästä 30.000 mk ja verotettavaksi tuloksi jää 70.000 mk. —

Veroilmoituslomakkeessa olevaan kohtaan »Lisätietoja» on kirjoitettava esim.: Pyydän tekemään lain myöntämän 30.000 mk vähennyksen kuurouteni takia. — On hyvä pyytää todistus joko kirkkoherranvirastosta, kuurojenyhdistykseltä, kuurojen papeilta tai kahdelta luotettavalta henkilöltä siitä, että asianomainen on kuuromykkä.

L. A. Paunu.

Harvinainen tempaus

Vasta viisi toimivuottaan täyttänyt Iisalmen Kuurot r.y. niminen kuurojenyhdistys ponnahti »kiikkuvasta kehdostaan» omintakeisen yritteliäisyyden esikuvaksi hoivaajansa Veikko Lämsän liikemiesmäisellä neuvokkuudella.

Viime kesänä osti k.o. yhdistys kaupungin laitamilla järven rannalla sijaitsevan oman tyhjän rakennustontin, jonne oli alunperin tarkoitus rakentaa varsin huomattava toimitalo, ei ainoastaan Iisalmen, vaan myös Pohjois-Suomen kuurojen huolto- ja valistustoiminnan tehostamista silmälläpitäen. Mutta koska parhaillaan käynnissä olevan varojenkeräyksen tuotto ei nouse toivottuun määrään, mikä olisi omiaan helpottamaan suurisuuntaisen rakennussuunnitelman toteuttamista ja sen lisäksi yhdistyksen omakin toiminta kärsi kovaa kokoushuonepulaa, oli senvuoksi yhdistyksen pakko tehdä suunnitelmaansa muutos — ostamalla valmiina olevan ruotsalaismallisen asuntotalon omalla tontillaan rautatieaseman läheisyydessä. Taloon oli laitettu yksi väliseinä pois purkamalla kodikas kokoushuone, joka on välittömässä yhteydessä keittiön kanssa. Yhdistystoiminnan vapaus on omassa kodissa tullut taatuksi. Kokoushuoneessa oli järjestetty hyvin lajiteltu ravintola, josta saa ostaa virvokkeita, keittoja, kahvia, tupakkaa, makeisia ym. — Aikaisemmin ostettu tyhjä tontti jää odottamaan kohtalonsa suuntimista.

Yhdistyksen tupaantulijaisjuhlat pidettiin omassa talossa marrask. 26 p:nä 1949. Tilaisuutta kunnioittivat lähes satalukuinen juhlavierasjoukko, niiden mukana mm. toimittaja Pitkänen ja rovasti Myyryläinen. Ohjelman alkajaisiksi lausui puheenjohtaja Lämsä juhlavieraat sydämellisesti tervetulleiksi. Toimittaja Pitkänen ja rva Helga Hartikainen pitivät mielenkiintoisia puheita (edellinen mainitsi Suomen kuurojenyhdistyksistä neljällä olevan omia taloja kaupungeissa, lukuunottamatta Vaasan yhdistystä, jolla on talo kaupungin ulkopuolella ja jälkimmäinen selvitteli yhdistyksen moraalisia velvoituksia jäsenten yhteisedun vaalijana).

Kahvitauon jälkeen sammutettiin juhlapaikan sähkövalot, jolloin valoansa loivat kynttilät symbolisoiden käsissä olevan adventin juhlavaa tunnelmaa. Rovasti Myyryläinen piti hartaushetken aiheenaan adventin merkitys vanhan ja uuden kirkkovuoden jakajana. Lopuksi hän siunasi yhdistyksen oman kodin kuurojen elämän rikastuttamistarkoitukseen. Päättäjäisiksi luettiin juhlaan saapuneet onnittelusähkeet ja useat edustajat esittivät juhlivalle yhdistykselle onnittelutervehdyksiään.

Illan ratoksi pidettiin seurustelutilaisuus aamutunneille asti ja yövyttiin samaan paikkaan. Nukuttiin kuin kalat tynnyrissä ja kuitenkin toverihenki oli mitä herttaisin. Itse liiton »piällysmies» Pitkänen näytti vaatimattomuudestaan hyvän esimerkin uinaillen toveriensa

Urheilua

OLYMPIAHIIHTÄJIEMME MUKANA ALPPIMAAHAN

Jatkoa

Ensi töiksemme kyselimme heiltä, oliko Seefeldissä todella lunta, kun näimme Innsbruckin törröttävän synkällä lumettomuudellaan. Ilma oli hieman usvainen ja kostea. Vastaanottajat hymyilivät epäilyksillemme, selittäen, että tunnin junamatkan perästä ympärillämme oli kyllä täysi talvi pakkasineen. Sitten astuttiin paikallisjunaan, joka jyskytti ylös alppia. Ikkunasta ei voitu nähdä mitään, kun oli pilkkosen pimeä ja juna taisi pyöriä tunnelissa. Aikaa kulutettiin pakisten vastaanottajien kanssa, kunnes juna pysähtyi klo 20. Pakkasilma tuulahti vastaamme astuessamme ulos junasta. Lumi ritisi kenkiemme alla ja ympäristö oli paksun lumen peitossa ja puunoksat nuojuivat lumen painon alla. Itävallan kuurojen urheiluliiton puheenjohtaja, akat. taidemaalari Prochazka tuli kädet levällään vastaamme ja toivotti meidät sydämellisesti tervetulleiksi. Tervehdittiin muita järjestelykomitean jäseniä, joista mainitsemme eritoten kauniin, vilkkaan wieniläisen rouva Dora Dienst'in, joka toimi kisojen tulkkina. Matkakapineet kasattiin työntökelkkaan, jota työnsi eräs miespalvelija hotelliin. Suomalaiset ja ruotsalaiset astelivat itävaltalaisten saattamina aseman läheiseen kahvitaloon, jossa täytettiin matkustajien ilmoittautumiskortit. Suomalaiset, ruotsalaiset ja itävaltalaiset lyöttäytyivät keskinäiseen vilkkaaseen keskusteluun, jossa kuulevien paljon kadehtima »esperanto», viittoilukieli, oli vallitseva. Itävaltalaiset puhuttelivat Suomea toisella merkillä kuin meidän, mutta he ottivat heti oman Suomen puhuttelumerkkimme käyttöönsä. Sitten joukkueemme läksi rva Dora Dienstin saattamana majoituspaikkaamme astellen Seefeldin lumisia katuja myöten. Majoituspaikkamme oli hauskannäköinen »Pension Inge»-niminen turistihotelli. Se oli tyrolilaistyyppinen, kolmikerroksinen ja yltympäri kahdella päällikkäisellä parvekkeella varustettu talo. Siellä omistajat, sisarukset Gossi vastaanottivat meidät ystävällisesti. Sitten noustiin ylimmälle kerrokselle, jossa oli varattuna 3 huonetta joukkueellemme. Huoneet olivat siistit ja lämpöjohdolla varustetut ja sängyissä puolen metrin korkuiset, kukikkaat untuvapeitteet. Sitten kun olimme saaneet lähimmät ohjeet isänniltä rva Dienstin välityksellä paneuduimme oitis nukkumaan ensimmäisen yönsä alppien ympäröimässä Seefeldin kylässä.

JULU
(Jatkuu)

---

kanssa höyhensaarellaan nurkkauksessa ja yhdistyksen »pää» Lämsä hoivaili »vauvojaan» aivan kuin suuren perheen isä.

Seuraavana päivänä jatkui juhla esitelmäpäivien meiningeissä. Lämsän lausuttua tervehdyssanat piti toimittaja Pitkänen havainnollisen esitelmän matkavaikutelmistaan Tanskan maailmanmestaruuskilpailujen aikana. Pappa-rovasti piti hartauspuheen johdantonaan adventti. Ohjelma päättyi rva Hartikaisen lyhyeen muistelmaan ja arpajaisvoittojen jakoon sekä huutokauppaan. Mainittakoon, että eräs iisalmelainen arvan voittaja luovutti isohkon kaakun huutokauppaan yhdistyksen hyväksi. Seurattava esimerkki.

Tilaisuus jätti läsnäolleille juhlijoille mieluisan muiston ja innonsytykkeen jatkamaan työtään kohtalotovereittemme paremman tulevaisuuden luomiseksi.

Ville.

Ulkomailta

SVENSKA DÖVSTUMFÖRBUNDET (Ruotsin Kuuromykkäinliitto) on nimenmuutosaikeissa. Valmistukseksi vuonna 1950 tapahtuvaan nimenmuutokseen on liiton sihteeri toimeenpannut äänestyksen jäsenyhdistyksissä. 90 % kannattaa nimenmuutosta. Eri nimistä sai suurimman kannatuksen »Sveriges Dövas Riksförbund» (Ruotsin Kuurojen Valtakunnanliitto) 20 ääntä, »Sveriges Dövas Förbund» (Ruotsin Kuurojen Liitto) 13 ääntä ja »De Dövas Riksförbund» (Kuurojen Valtakunnanliitto) 5 ääntä. — Kerkiävätköhän Ruotsissa muuttaa nimensä ennenkuin me suomalaiset pääsemme virallisestikin puhumaan Suomen Kuurojenliitosta?

JULUN SILMÄKULMASTA

Vuosi 1949 oli kaikkein merkittävin ja loisteliain luku KUL:n aikakirjoissa. Eikä syyttä. Se oli olympiavuotta, jona pidettiin kahdet maailmankisat, nim.: I. kuurojen maailmantalvikisat Seefeldissä, Itävallassa ja VI. kuurojen maailmankisat Kööpenhaminassa. Suomen osanoton valmisteleminen näitä kaksia olympiakisoja varten pani KUL:n johdon kyvyn koetukselle rahallisissa kysymyksissä huomioonottaen, etteivät silloiset olosuhteet olleet likikään suotuisat niille. Kuitenkin tämä kova koetus käytiin läpi, jopa vielä loistavammalla tavalla kuin uskallettiinkaan toivoa. Tässäkin jutussa KUL:n johto on osoittanut rohkeutta yhtä hyvin kuin Hiljaisen Urheilijan Joulun julkaisemisessa. Osanottorahat pyörivät miljoonan markan nurkille, jollaista summaa ei koskaan ennen osoitettu KUL:n tilinpidossa. Talvikisat kysyivät vähän yli 200.000 mk ja Kööpenhaminan kisat urheiluleireineen lähes 800.000 mk. Hyvin organisoitu ja mainostettu rahankeräys tuotti yli 700.000 mk niin lyhyessä ajassa kuin 6 kuukaudessa. Valtionavustusta saatiin 220.000 mk, joista toinen puoli talvikisoja varten ja toinen puoli urheiluleiriä varten. Vielä talvikisoja varten käytettiin 100.000 mk Hiljaisen Urheilijan Joulun nettovoitosta.

Seinä oli nousta pystyyn olympiahiihtäjiemme lähdölle sitkeän valuuttajutun takia, joka pani hiihtojoukkueen johtajan alituiseen hiki hatussa juoksentelemaan Suomen Pankissa. Urheiluverrannollisesti: Suomen Pankki tyrmättiin viimeisessä erässä. Lyhyesti sanoen olympiahiihtäjiemme matka ei ollut turha. Talvikisojen pääkilpailun, 16 km hiihtokilpailun kulta- ja hopeamitalit tipahtivat Suomen konttoon. Tosin hiihtojoukkueemme ei ollut paras mahdollinen. Nimittäin ei voitu pitää asianvaatimia karsintakilpailuja etusijassa nopeiden viestinhiihtäjien selvillesaamiseksi sen vuoksi, että talviolympiakisat kuulutettiin liian myöhään. Muussa tapauksessa Suomi olisi pystynyt tarjoamaan lujaa vastusta Ruotsille 4×10 km viestinhiihdon kultamitalia tavoitettaessa.

Kööpenhaminan kisoihin osallistunut Suomen joukkue oli sekä lukumäärältään suurin että urheilukunnoltaan parhain joukkue, mitä KUL on koskaan ennen lähettänyt ulkomaiselle kilpatantereelle. Suomelle varauduttiin odottamaan vähintäin 3—5 kultamitalia sonnustettaessa VI. maailmankisoihin, mutta sensijaan kultamitalisato tuli odottamattoman suureksi eli lähes kolminkertaiseksi, ja vieläpä Suomi tuli ylivoimaiseksi ykköseksi pistemäärässä yleisurheilussa. Osasivatpa ampujamme paukahdella kultaa Suomelle. Poikamme, miksei tyttömme, osasivat panna panoksensa oikealla hetkellä. Suomi—Ruotsi maaottelussa Turussa 1945 poikamme olivat vielä niin paljon alakynnessä ruotsalaisista, että arveltiin, että kuluisi vähintään 10 vuotta, kunnes poikamme tulisivat ruotsalaisten veroisiksi. Mutta niin lyhyessä ajassa kuin 4 vuodessa urheilutasomme voi kehittyä kansainväliseksi. Maaottelut korkeatasoista Ruotsia vastaan olivat omiaan kohottamaan tulostasoa ja innostamaan poikiamme tiiviimpään harjoitukseen puhumattakaan urheiluleireistä. SDIn sihteeri Osvald Dahlgren kirjoitti allepainetulle, että hän ihailee joukkueemme hyvää kuria, johon hän sanoi loistavan urheiluvoittomme perustuvan. Sehän onkin totta. Mikään joukkue ei koskaan ennen kokonaisuudessaan käyttäytynyt mallikelpoisesti kilpailumatkalla kuin Kööpenhaminan kisoihin osallistunut joukkueemme. Sitä oli myös talvikisajoukkueemme, jotka kaikki hiihtäjät kieltäytyivät ottamasta ryyppyäkään, jota itävaltalaiset isännät tarjosivat. Paitsi, että väkijuomat vaikuttavat heikontavasti urheilukuntoon, juopotteleva urheilija on inhoittava kuvastus. Ainoa poikkeus oli eräs yleisurheilijamme, joka vaati, että KUL tarjoaisi viinaa joukkueellemme voittomme juhlimiseksi. Tämä haiskahti hävyttömältä, kun KUL:n tarkoitusperään ei kuulu edistää juopottelua. Samaa ryhtiä vaaditaan myös urheilujohtomiehiltämme. Tätä kaikkea en sentään tarkoita absoluuttisen raittiuden saarnalla, vaan väkijuomien väärinkäytön vastustamisella.

Urheilijoidemme ei sittenkään ole syytä heittäytyä lepäämään laakereillaan, vaan harjoitella entistä määrätietoisemmin, sillä heitä odottavat Suomi—Ruotsi maaottelu Helsingissä elokuussa 1950 ja Ruotsissa 1952 sekä VII. maailmankisat Brysselissä, Belgiassa ja jälkikisat Pariisissa 1953. Talvikisoja ei myöskään unohdeta. Jo nyt aletaan kartuttaa KUL:n olympiarahastoa pitkässä tähtäimessä Brysselin maailmankisat 1953. Yksi parhaita varojen kartuttamiskeinoja on KUL:n jokavuotisen urheilujoulujulkaisun myyminen. Tämänvuotinen Hiljaisen Urheilijan Joulu meni kuin kuumille kiville. Niinpä kaikki lehdet loppuivat varastosta, joten ei voitu täyttää lisätilauksia.

Uuden urheilusesongin alkaessa KUL:n liittohallitus toivottaa menestyksellistä uutta vuotta niin kaikille aktiiviurheilijoillemme kuin muillekin KUL:n jäsenille.

EMIL MATTILA 50-VUOTIAS

50 vuotta täyttää sahuri Emil Mattila Kotkassa tammikuun 17 p:nä. Hän on syntynyt Mäntyharjussa ja kävi Kuopion kuurojenkoulun. Päästyään pois koulusta 1916 hän työskenteli jonkin ajan Sihvolan talon renkinä Inkeroisissa. Kun maatyöläisen elämä ei ollut hänelle mieleen, hän siirtyi Helsinkiin kirjaltajanoppiin Puromiehen kirjapainossa. Siellä elämä kuitenkin kävi kalliiksi vähävaraiselle oppilaalle, joka ei saanut mitään opintoavustusta, joten hänen oli pakko keskeyttää oppinsa mennäkseen jälleen maalle. Siellä hän työskenteli sisarensa miehen uutistalossa Orimattilassa. Puhekykyinen Emil oli niin suurena apuna kuurolle talonisäntäväelle, että he voivat saada elämänsä alulle. Välillä työskenneltyään taas jonkin ajan Inkeroisissa hän asettui asumaan pysyväisesti Kotkaan 1922. Siitä ajasta lähtien hän toimi sahurina Enso-Gutzeitin laatikkotehtaalla. Tämän tehtaan juhliessa 35-vuotisjuhlaansa hän sai rahalahjan ja ansiomitalin pitkäaikaisesti palvelleiden työläisten keralla.

Jo kouluvuosinaan hän sai »urheilukärpäsen pureman» silloisen voimistelunopettajan I. E. Schroederin ansiosta. Ollessaan Inkeroisissa hän liittyi jäseneksi Inkeroisten Vihuriin. Muutettuaan Kotkaan hän liittyi jäseneksi Tiutisen Pyrintöön, jonka vapaajäsenenä hän on nykyisin. Hänen mieliurheilunsa oli pikajuoksu, jossa hän kilpaili menestyksellä KUL:n alkuvuosien mestaruuskilpailuissa. Hän toimi Kymenlaakson kuurojen urheiluseuran »Tähti» puuhakkaana johtomiehenä — suurimman ajan puheenjohtajana — seuran perustamisesta asti. Hän on ollut KUL:n liittohallituksen jäsenenä vv. 1931—1935 ja nykyisenä jäsenenä v:desta 1948.

Hänellä on ollut myös muita luottamustehtäviä: Kotkan kuurojenyhdistyksen puheenjohtajana ja rahastonhoitajana ja nyt jäsenenä SKL:n keskushallituksessa v:desta 1948. Sitä ennen hän on ollut jäsenenä SKL:n lisätyssä hallituksessa pitkän aikaa.

Hän on etevä amatöörinäyttelijä ja esitelmöitsijä, jonka esityksiä on kuuro väki seurannut mielenkiinnolla missä vain hän esiintyy.

Vaatimattoman, suorasukaisen ja reilun olemuksensa vuoksi Emil Mattila nautti arvonantoa ja kunnioitusta niin urheiluväen kuin muissakin kuurojen piireissä.

Urheiluosastomme pyytää yhtyä niihin onnitteluihin, jotka tulevat hänen osakseen merkkipäivänään.

KILPAILUKIELTO

CISS:n sihteeristö ilmoittaa, että rikkomalla CISS:n sääntöjä vastaan Ruotsin kuurojen urheiluliittoon kuuluva Idrottsklubben Scania Malmö kohtasi 23 p:nä syysk. Kielissä CISS:stä erotetun maan (Saksan) jäsenurheiluseuran. Sen johdosta mainittu seura julistettiin kilpailukelvottomaksi vuodeksi (23/9 1949—22/9 1950). CISS kehoittaa kaikkien jäsenmaiden liittoja valvomaan, etteivät alaisensa seurat ota urheiluyhteyttä I.K. Scaniaan mainittuna aikana.

Liittomme paikallisyhdistyksille

huomautetaan, että niiden toimintaa koskevat kaavakkeet on palautettava liiton toimistoon helmikuun loppuun mennessä. *Liittovero vuodelta 1949 on mk 10:— jasenelta.* Vuoden 1950 alusta se nousee 20 markkaan. Vakinaisjäsenmaksu on 400 markkaa kerta kaikkiaan. Vakinainen jäsen on liiton vuosiverosta vapaa.

Merkkipäiviä

Maanviljelijä *Otto Simonen* 50 v. tammikuun 23 p:nä Tikkalan Haukiojalla. Mv. Simonen on ollut aikoinaan tunnettu hiihtäjä ja toiminut innokkaasti kuurojen yhteisissä valistuspyrinnöissä mukana, ollen mm. Joensuun Kuurojenyhdistyksen perustajia ja pitkäaikainen johtokunnan jäsen. Hän nauttii suurta luottamusta ja arvonantoa paikkakunnallaan niinhyvin kuurojen kuin kuulevienkin keskuudessa. Toivotamme onnea.

Talonemäntä *Josefiina Vehniäinen* 70 v. tammikuun 29 p:nä Konneveden Kuikassa.

Neiti *Eeva Rissanen* täytti 60 vuotta Kuopiossa jouluk. 17 p:nä. Hän on ollut Kuopion kuurojenkoulussa poikien hoitajana jo 36 vuotta. Useat oppilaspolvet ovat olleet ensimmäisinä kouluvuosinaan Eevahoitajan taitavan ohjauksen ja valvonnan alaisina. Varmaan monet kuurot muistavat kiitollisina entistä hoitajaansa ja toivottavat hänelle jatkuvia voimia tärkeässä kasvatustyössä.

KUL:n ALAOSASTOJA pyydetään lähettämään toimintakertomus- ja jäsenluettelokaavakkeet täytettyinä sihteeri *Jussi Luomajoelle,* Helsinki, Helsingink. 11 B, sekä kertyneet jäsenverot rahastonhoitaja *Börje Ahlbäckille,* postisiirtotili 6602, ennen tammikuun loppua.

25 %:n RAUTATIEALENNUS on myönnetty seuraaviin urheilutilaisuuksiin matkustamista varten:

15 p:nä tammik. 1950 kansalliset hiihtokilpailut (valinnat) Seinäjoella; alennus voimassa 13—17 p:nä tammik.

25—26 p:nä helmik. 1950 KUL:n hiihtomestaruuskilpailut Vaasassa; alennus voimassa 23—28 p:nä helmik.

KUUROJEN KUNTO r.y:n *vuosikokous* pidetään tammikuun 22 p:nä 1950 Kuopion kuurojenkoululla. Jäsenkirjat mukaan. Johtokunta

HERO:n *vuosikokous* pidetään 21 p:nä tammik. 1950 Helsingin K.m.yhdistyksellä Liisankatu 27 A 8.

HÄMEENLINNAN Kuuromykkä-Urheilijain *vuosikokous* on 29. 1. klo 13 tyttölyseossa. Jäsentenvälisten *sarjahiihtojen* ensimmäinen kilpailu on 28. 1 klo 15 Ahvenistolla. Matka 5 km.

Kokouksia

JYVÄSKYLÄN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on kuurojenkoululla tammik. 14 p:nä klo 18.

ÄÄNEKOSKEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on Jenny Lehtosen luona Äänekoskella tammikuun 15 p:nä klo 12.

TAMPEREEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on tammik. 15 p:nä Kyttälänk. 8:ssa klo 18.

OULUN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on tammik. 15 p:nä kuurojenkoululla.

VARKAUDEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään lauantaina tammik. 21 p:nä klo 18 Tehtaan kansakoulussa.

SAVONLINNAN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous pidetään sunnuntaina tammik. 22 p:nä klo 11 Puistokadun kansakoulussa. Samana päivänä ohjelmallinen juhla.

VAASAN Kuuromykkäinyhdistyksen vuosikokous on tammik. 22 p:nä klo 14 Koulukatu 56. Kaikkia jäseniä pyydetään runsaslukuisina saapumaan.

KYMENLAAKSON Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on tammikuun 22 p:nä klo 12 Inkeroisten Sihvolassa. Toiminta- ja tilikertomusta tehtäessä on jokaisen johtokunnan jäsenen oltava saapuvilla.

Vilho Malmi, puheenj.

HELSINGIN Kuuromykkäinyhdistyksen vuosikokous pidetään sunnuntaina helmik. 5 p:nä klo 18 omassa huoneistossa Liisank. 27 A 8. Esillä sääntöjen määräämät asiat.

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on sunnuntaina helmik. 19 p:nä klo 13 Lappeen seurakuntatalossa. Käsitellään sääntöjen määräämät asiat. Tervetuloa kaikki mukaan.

KOTKAN Kuurom.yhdistyksen vuosikokous pidetään helmik. 5 p:nä klo 12 poikien ammattikoulussa. Esillä sääntöjen määräämät ym. tärkeät asiat. Toivomme jokaisen jäsenen saapuvan.

SEINÄJOEN Kuurojenyhdistyksen vuosikokous on Rukoushuoneella helmik. 5 p:nä klo 12.

ALAVUDEN Kuurom.yhdistyksen vuosikokous pidetään helmik. 5 p:nä Jokivarren Naaralan talossa.

IISALMEN Kuurojenyhdistyksen, Urheiluseuran ja Raittiusseuran vuosikokoukset pidetään helmikuun 11—12 p:nä, alkaen lauantaina klo 18 ja jatkuen sunnuntaina omassa talossa. Kaikki jäsenet saapuville. Varojen keräyksen tulos oman kodin hyväksi ilmoitetaan. Kaikki keräyslistat, tyhjätkin, heti palautettava puheenjohtajalle.

FORSSAN Kuurojen kerhon vuosikokous pidetään helmik. 19 p:nä klo 10 Forssan seurakuntatalossa.

Kotimaasta

KUOLLUT. Rouva *Hulda Kanerva* kuoli Porissa marrask. 20 p:nä 1949. Hän oli syntynyt Lohjalla 5 p:nä heinäk. 1894. Hän kävi Oulun kuur.koulun ja sen jälkeen oli talousapulaisena useissa pappiloissa. Hänestä pidettiin paljon ahkeruutensa ja uskollisuutensa tähden.

Porissa hän meni naimisiin Toivo Kanervan kanssa, asuen Pihlavassa useamman vuoden. Ostettuaan Porissa Vanhalla-Koivistolla talon, muuttivat he sinne asumaan. Yhteisin voimin ahersivat onnelliset puolisot oman kodin kaunistamiseksi. Nyt on toinen saanut ijäisyyskutsun, toisen jäädessä suureen suruun tyhjään kotiinsa, menetettyään rakkaan puolisonsa. Ihmeelliset ovat Herran tiet, emme ymmärrä, miksi, miksi Herra otti puolison pois, »kun oisin vielä monta vuotta kulkenut täällä elämässä rakkaani kanssa», on sureva puoliso kirjoittanut kuolinilmoituksen alle.

Porin Kuurom.yhdistyksessä hän oli uskollinen ja ahkera, toimien yhdistyksen sihteerinä ja emäntänä. Aina valmiina auttamaan missä apua tarvittiin, iloisena ja väsymättömänä. Jumala oli hänelle antanut valoisan luonteen. Kaikkialla missä hän kulki hän toi valoa monen väsyneen toverinsa elämäntielle iloisella leikkisällä olemuksellaan, myöskin minun tielleni.

Nyt hän on ijäksi poissa, olemme menettäneet hyvän toverin. Syvä kaipaus täyttää mielemme, mutta tunnemme samalla suurta kiitollisuutta kaikesta mitä hän on tehnyt yhdistyksen ja toverien hyväksi.

Arv. kirjeenvaihtajillemme

huomautamme, että kaikkien uutisten ja muiden kirjoitusten tulee olla toimituksessa *ennen kuukauden 15 päivää.*

Henkilömuotokuvat

julkaistaan vain siinä tapauksessa, että kuvaa seuraa 200:—. Kuvien tulee olla toimituksessa ennen kuukauden 15 päivää.

Marrask. 27 p:nä siunattiin vainaja kappelissa omaisten ja monien ystävien sekä toverien läsnäollessa. Porin Kuuromykkäinyhdistyksen lippu teki kunniaa, kun past. Tarna rva Laurikaisen tulkitessa liikuttavan kauniisti puhui sureville lohduttavaiset sanat, siunaten vainajan haudan lepoon. Kuurot toverit kantoivat kauniin valkoisen arkun kappelista hautaan lipun seuratessa perässä. Omaisten, ystävien ja yhdistyksen seppeleet peittivät rakkaan toverin hautakummun odottamaan sitä ihanaa ylösnousemuksen aamua. Surukodissa vietettiin hänen muistoaan lauluin ja puhein.

Ina Norjajoki.

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistys toimeenpani esitelmäpäivät marraskuun 12—13 p:nä Lastentarhalla. Vieraita oli saapunut tilaisuuteen lähes 100 henkeä, aina Rovaniemeltä saakka. Yhdistyksen puheenjohtaja Antti Jäkälä toivotti vieraat tervetulleiksi ja puhui esitelmäpäivien tarkoituksesta kuurojen valistustyössä ja yhdistyksen merkityksestä kuurojen henkisen tason kohottajana. Kuoro esitti rva Elin Ryhäsen johdolla laulua. Komisario Lauri Soikkeli esitelmöi tiekulttuurista. Kulkijoiden olisi entistä enemmän tunnollisesti noudatettava liikennesääntöjä, niin välttyisivät vaaroilta. Esitelmän johdosta virisi vilkas keskustelu liikennekysymyksistä puhujan ja yleisön välillä. Rovasti Myyryläinen oli tulkkina. Miellyttävän ja herkullisen kahvipöydän ääressä kuluivat väliajat rattoisasti ja tunnettiin todellakin, miten tämäkin päivä oli omiaan nostamaan ja juhlistamaan kuurojen mieltä päivästä päivään toistuvan työn touhusta. Rouva Katri Pitkänen piti vakavahenkisen raittiusesitelmän, minkä lisäksi toimittaja Pitkänen esitelmöi mm. salaviinanpoltosta pöyristyttäviä asioita.

Sunnuntaina Lappeen kirkossa rovasti O. Myyryläinen piti H.p.ehtoollisjumalanpalveluksen kuuroille. Kirkosta siirryttiin katsomaan äsken ostettua yhdistyksen omaa rakennustonttia, joka oli kauniilla paikalla hyvien yhteyksien varrella. Lastentarhalla kokoonnuttiin klo 14, aloittaen ohjelma yhteislaululla. Puheenjohtaja Jäkälä loi katsauksen yhdistyksen toimintaan ja harrastuksiin, kehoittaen kaikkia oppimaan hyvin käyttämään viittomakieltä, sitä ollenkaan häpeämättä. Siitä olisi hyötyä sekä kuuroille itselleen että kuuleville. Nti Hilkka Kaksonen esitti runon »Kuuro». Sen jälkeen piti paikkakunnan kirkkoherran puhua, mutta hän oli estettynä hautajaisten vuoksi. Ikävää, sillä monet olisivat tahtoneet nähdä uutta kuurojen ystävää. Rovasti O. Myyryläinen piti lämminhenkisen puheen, aiheenaan perherakkaus. Rva Katri Pitkänen ilahdutti lausumalla runon. Alokkaana puhui vielä hra Yrjö Silventoinen. Toimittaja Rurik Pitkänen kertoi kuulumisia muista yhdistyksistä, joissa ilmenee voimakas henki ja tavoitteena oma tupa, oma lupa. Rovasti O. Myyryläinen puhui vakavasta innoituksesta arkisessa työssä ja touhussa. Puheenj. Antti Jäkälä lausui lopettajaispuheessaan sydämelliset kiitokset kaikille läsnäolijoille ja kiittäen erittäinkin ohjelmansuorittajia ja raittiusseura Surd'ia, jotka olivat näistä esitelmäpäivistä tehneet arvokkaat ja onnistuneet. Kaikki puheet ja esitelmät olivat mielenkiintoisia.

HÄMEENKYRÖN Kuurojen yhdistys vietti pikkujouluaan 27. 11. 49 Ikaalisissa. Ohjelmaa suorittivat yhdistyksen omat jäsenet ja 1 vieras. Ne olivat hen-

gellisiä puheita, lauluja ja runoja. Iltapäivällä kävi joulupukki tervehtimässä kuuroja ja toi jokaiselle mukanaan pieniä kääröjä, joita avatessa ilo nousi ylimmilleen. Silloin myös muistimme Jumalan suuren lahjan pienessä Jeesus-lapsessa, jonka hän meille jouluna antoi. — Tämä hauska päivä kului liiankin nopeasti ja jokaisen oli taas pimeäntullen kiirehdittävä kunkin omalle kotikonnulleen mukava pikkujoulujuhla mielessä.

Samassa tilaisuudessa koottiin pieni rahalahja kiitoksen osoitukseksi pastori Paunulle sen johdosta, että hän oli toiminut meidän hiljaisten pappina 10 vuotta tehden kärsivällisesti ja vaivoja säästämättä työtä hyväksemme. E. K.

ENSO-GUTZEIT Oy:n Kotkan tehtaitten toimeenpanemassa juhlatilaisuudessa marrask. 16 p:nä sai mm. *Nestori Iivari Lehtinen* yhtiön ansiomerkin ja kunniakirjan yli 25 vuoden palvelusajalta.

VAPAA VUOKRA. Monenlaisten asuntoilmoitusten joukossa Porin poliisilaitoksen kirjoissa lienee Mäntyluodon korsuasunnosta tehty ilmoitus ehkä erikoisin. Suuria vaatimuksia ei korsun asukas ole ainakaan tilan suhteen asettanut, sillä koko korsun pituus on vajaa kaksi metriä. Huolimatta ahtaudesta korsun asukas, joka on täysin mykkä, vakuutti olevansa asumukseen tyytyväinen. Lämmön ja suojan ovat korsussa löytäneet myös lukuisat lutikat, joita seinillä näkyvistä »sotamuistoista» päätellen korsuasukkaan seuralaisina on varsin runsaasti. »Vapaa vuokra ja oma vapaus», kirjoitti mykkä korsun asukas ryömiessään vilusta väristen takaisin »pehkuihin» parantamaan pahanlaista krapulaansa. (Kaleva 14. 12. 49.)

ONNELLISTA UUTTA VUOTTA 1950
toivottaa kaikille: Arvi Niemi, Riste.

KIHLOISSA

VILHO PELLINEN Konnevesi.
HILDA HEIMONEN Hankasalmi.

SYNTYNYT

Terve sisko Sirkku-Kaarinalle
Kuortaneella 25. 11. -49.
Aino ja Evert Viitala.

---

†

Rakkaamme
suutarimestari
JUHO TANELI TOPPILA
* 30. 4. 1883 Pulkkilassa,
† 21. 11. 1949 Jyväskylässä.

Hyvää puolisoa, isää ja pappaa sanomattomasti kaivaten:
Anna ja Lauri Toppila.
o.s. Juntunen
Elsa, Eino, Matti ja Riitta Närhi.
o.s. Toppila.
Me muistamme sinua siunaten, kiittäen ja kaipaamme hymyäs hyvää.

Kuurojen Lehden

tämä numero lähetetään vielä kaikille Kuurojen Lehden viimevuotisille tilaajille. Jollet ole tilaustasi jo uudistanut, tee se heti, ettei tule keskeytystä lehden lähettämisessä. Vuosikerran hinta on ainoastaan 300 markkaa, jonka voit maksaa lähimpään postikonttoriin.

Hyvää Uutta Vuotta kaikille lukijoille toivottaen

TOIMITUS.

---

†

Rakkaani
HULDA SOFIA KANERVA
o.s. Hänninen
synt. 5. 7. 1894 Lohjalla,
kuoli 20. 11. 1949 Porissa.

Häntä lähinnä kanssani kaipaavat 3 siskoa ja veli perheineen y.m. sukulaiset ja ystävät.
Toivo Kanerva

Minä oisin sun kanssasi kulkenut elon vuosia monta, niin monta. Vaan toisin oli kohtalo määrännyt, siksi riisti hän rakkaani multa. *Toivo*

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

55. vuosikerta

Julkaisija: Suomen Kuuromykkäinliitto.

Päätoimittaja URHO KIERIMO, Turku, Kuurojenkoulu. Puh. 11 490.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Eino Karilas, J. K. Palomaa, Lauri Paunu, Katri Pitkänen.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154. Kirjoitukset lähetettävä ennen kuukauden 15 päivää.

Tilaushinta: Koko vuodelta 1950 kotimaassa 300:—, ulkomaille 400:—. Tilauksia vastaanottavat kaikki postitoimistot.

Ilmoitushinnat: 1/1 siv. 4.000:—, 1/2 siv. 2.000:—, 1/4 siv. 1.000:—. Lähempiä tietoja saa puh. 38 154.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuuromykkäinliiton postisiirtotilille n:o 6825 tahi talouspääll. Evert Toiviolle, Helsinki, Laivurink. 33 D 88.

Kyvykkäitä esitelmänpitäjiä

erittäinkin Pohjois- ja Itä-Suomesta

myös kuurojenkoulun opettajia, jotka ovat halukkaita matkustamaan yhdistysten järjestämille esitelmäpäiville, kehoitetaan ilmoittautumaan allekirjoittaneelle. Samalla on mainittava, mitä aiheita hallitsee, onko ennen pitänyt esitelmiä ja osaako tyydyttävästi viittomakieltä.

Yhdistykset suorittavat tilaamilleen esitelmänpitäjille korvauksen matkasta, mahdollisesti menetetystä työajasta, esitelmäpalkkion 200 mk 3/4 tunnilta sekä asunnon ja ruuan perillä.

Ilmoittautumiset os. Helsinki, Liisank. 27 E 10.

Rurik Pitkänen.

Teollisuuslaitokset

ja

Kauppaliikkeet!

Antamalla ilmoituksenne KUUROJEN LEHTEEN tuette maan hiljaisten valistuspyrintöjä.

Lukijat!

suosikaa ilmoittajiamme!

KOULUILLE

suosittelemme seuraavia oppikirjoja:

U. Kierimo:
Ensimmäinen lukukirjani 50:—

U. Kierimo:
Pienviljelyksen alkeistietoja 30:—

H. Nyberg:
Katekismus ja kristinoppi 100:—

A. I. Savolainen:
Raamatunhistoria 125:—

E. J. Pesonen:
Luonnontieto 150:—

Hintaan lisätään lähetyskulut.

Tilattavissa os.:

Suomen Kuuromykkäinliitto

Helsinki, Liisankatu 27 E 10.

TILATKAA ARVOKAS

KUST. KILLINEN

satavuotismuisto

48 sivua. Runsas kuvitus. Hinta 50:— + 10:— postimaksu.

Tarmokkaat myyjät voivat saada hyvän ansion myymällä kirjaa kuuroille ja heidän ystävilleen. Palkkio 20 %.

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITTO

Helsinki

Liisankatu 27 E 10

Tilatkaa vuodeksi 1950

KUUROJEN LEHTI

55. vuosikerta

Lehti ilmestyy kerran kuukaudessa 16-sivuisena, paitsi kesällä kaksoisnumerona, ja mahdollisuuksien mukaan kuvitettuna, seuraten valppaasti tapahtumia kuurojen maailmassa. Siitä saatte tiedot kokouksista ja juhlista, matkalippualennuksista sekä urheilusta ja monesta muusta teille tärkeästä asiasta. Erikoisesti kuurojen ammattiopetuksen kehitystä seurataan tarkoin.

Toimituskuntaan kuuluvat: Eino Karilas, Urho Kierimo, J. K. Palomaa, Lauri Paunu, Katri Pitkänen ja Rurik Pitkänen sekä lukuisat avustajat eri puolilla maata.

Tilausmaksu 300 mk koko vuodelta. Ulkomaille 400 mk. Koulujen oppilaat saavat tilaamalla sen opettajansa kautta 50 markalla.

Tilauksia ottavat vastaan kaikki postikonttorit sekä asiamiehet yhdistyksissä ja voidaan lehti tilata myös liittomme postisiirtotilin n:o 6825 välityksellä suoraan liiton toimistosta Helsinki, Liisankatu 27 E 10.

Tehkää tilauksenne heti!

URHO KIERIMO,
päätoimittaja

RURIK PITKÄNEN,
toimitussihteeri

Kauppakirjapaino Oy. Helsinki 1950